

ЛЕКЦИЯ 15

МАКРОАПАРАТ

- **Необходимост и същност**
- **Видове макроапарат**
- **Макродефиниции**
- **Макроизвиквания**
- **Макроразширения**
- **Процедури и макроси**

НЕОБХОДИМОСТ

Проблемите, които се разглеждат в тази лекция **не са свързани с програмирането.**

Те са свързани с писането на текст.

Написването на **голям текст** изисква **доста време**, което често не е на разположение.

Има само един начин за **ускоряване на писането**: използване на **съкращения.**

Съкратеният текст се възприема по-лесно от тези, които **знаят съкращенията**, но **не може да се прочете от останалите (не знаещите).**

СЪЩНОСТ

Съкратеният текст **би станал четим** за всеки, **чрез списък на** използваните **съкращения**, стига той бъде добавен към написаното.

Още **по-добро решение** е чрез този списък **съкращенията да бъдат премахнати**, **но** тогава **ще се загуби лекотата** на четене.

Това е и **идеята на макроапарата**: бързо писане и леко четене чрез **определяне и използване на съкращения**.

Програмите са частен случай на текст, но се **пишат от хора, умеещи да програмират**.

ТЕРМИНОЛОГИЯ

Гръцката дума **макро** ($\mu\alpha\chi\rho\omicron\varsigma$) означава **голям**.

От гръцки тя преминава **в английския език** и **на програмистки жаргон** macro (мн. ч. macros) **означава съкращение** (съкратен запис).

Директното използване на **макро** в **българския език** ще доведе до **проблеми при мн. ч.**: **макри** хич не звучи добре на български.

Затова на български за **ед. ч.** се използва английското мн. ч. – **макрос**, чието българско **мн. ч. – макроси**, вече звучи доста добре.

ДРУГИ ТЕРМИНИ

Макроапарат е (програмен) механизъм, осигуряващ дефиниране и използване на съкращения (макроси).

Макродефиниция е начина за определяне кое съкращение какво ще означава (кой макрос с какъв текст ще се заменя).

Макроизвикване е използването на съкращение (макрос) в написания текст.

Макроразширение е текстът, който заменя използваното съкращение въз основа на неговата дефиниция.

ВИДОВЕ МАКРОАПАРАТ

Макроапаратът може да бъде реализиран и използван **по два начина**:

- ❶ **Оперативен (диалогов)** път: щом завърши писането на **съкращение**, то **незабавно се заменя** с желания несъкратен текст. Използва се **при текстообработка**.
- ❷ **Пакетен (опосредствен)** път: текст, който съдържа дефиниции и съкращения се **обработва** от програма, **която премахва използваните съкращения**. Използва се **при програмиране**.

СРАВНЕНИЕ

ОПЕРАТИВЕН ПЪТ

- 😊 може да се използва и за **премахване на правописни грешки**;
- 😊 **не е необходим компютър**.
- 😞 **затруднява четенето**: съкращенията намаляват обема и подобряват възприемането.

ПАКЕТЕН ПЪТ

- 😊 не е нужно да се чете **разгънатият текст**.
- 😊 **облекчава четенето**: малък обем, бързо възприемане.
- 😊 **многократна замяна**.
- 😞 реализира се **само при** използване на **компютър**, защото е необходима специална програма.

МАКРОАПАРАТ И ПРОГРАМИРАНЕ

Езиците от **ниско равнище** (**асемблери**) изискват **много писане**, и при тях много **често** има възможност за използване на **макроапарат** (**макроасемблери**).

При езиците от **високо равнище** макроапаратът е **рядкост** (PL/1, **Си**, Си++). **По-често** за сигурност, удобство и еднаквост **част от текста** на програмата може да бъде изнесена „**пред скоби**“ (Кобол и др.).

МАКРОАПАРАТЪТ НА СИ

От използваните в примерите езици **само Си** притежава макроапарат.

Всеки **транслатор** от **Си** е длъжен **първо** да **елиминира съкращенията** в текста и **едва след това да преведе** получената програма.

Частта, която обслужва **макроапарата**, е известна като **предпроцесор** на **Си**.

Елементите на макроапарата, обслужван от предпроцесора, се записват **на отделни редове**, които **започнат със знака диез (#)**.

КОПИРАНЕ НА ТЕКСТ

В много езици, чиито транслатори осигуряват разделна компилация, има необходимост различни програмни части да съдържат еднакъв текст (дефиниции и др.).

Вместо този текст да се дублира във всяка програмна част, по-удобно е той да бъде записан в отделен файл и всяка програмна част да посочва включване на този файл.

Така при програмиране имаме:

- ① гаранция, че текстът ще бъде еднакъв;
- ② удобство при модификация.

ПРИМЕР: СИ

Предварително подготвен текст се включва чрез директивата на предпроцесора

include <знак> <име на файл> <знак>

Знаците, които ограждат името на файла, могат да бъдат <> или " ", и **определят справочника**, в който е описан този файл: стандартен или текущия.

По традиция на езика Си **файловете**, които съдържат прототипи на функции, полезни макродефиниции и др. **имат разширение .h** от думата заглавие (**header**).

МАКРОДЕФИНИЦИЯ

Макродефиницията определя името, чрез което ще се използва един макрос, и текстът, с който ще бъде заменян той.

Фиксираната замяна на един текст с друг носи доста ползи.

Те се повишават многократно, ако можем да параметризираме заменящия текст.

Във втория случай заедно с името на макроса се определят и имената, с които ще се отбелязват параметризираните участъци.

ПРИМЕР: СИ

Макрос се дефинира с директива **define**:

#define <име> <заменящ текст> ↩

#define <име> (<формални параметри>)
<заменящ текст> ↩

Имената на **параметрите** в списъка **се разделят със запетая (,)**. Те са **произволен брой** и **отбелязват в заменящия текст** участъците, които подлежат на **промяна при всяко използване** на макроса.

Всяка **дефиниция** може да бъде **отменена** с

#undef <име> ↩

МАКРОИЗВИКВАНЕ

Макроизвикване се нарича използването на име на вече **дефиниран макрос**.

При използване на **параметризирана макродефиниция** трябва да се зададат и желаните **фактически параметри**.

Всеки макроапарат **има собствени правила** за идентификация на макроизвикването и неговите фактически параметри.

Общото е, че **параметрите са текстове**, т. е. редици от знаци (знакови низове).

МАКРОРАЗШИРЕНИЕ

Текстът, който се получава при замяна на макроизвикване с дефиницията на даден макрос **се нарича макроразширение.**

В написания текст се премахва името на използвания макрос и зададените като текстове фактически параметри и на тяхно място се поставя текстът, получен от макродефиницията, като в него на мястото на имената на формалните параметри се записват низовете – фактически параметри.

ПРАВИЛАТА НА СИ

Всеки ред, който не започва с **#** (т. е. не е директива на предпроцесора), **се преглежда за думи**, дефинирани като **макроси**.

Когато открито име завършва със скоба (() в скобите **се откриват** разделените със запетая **низове** – **фактически параметри**.

Извършва се замяна като **съответствието** на параметрите **е по позиция**.

Проверката се повтаря докато могат да се реализират замени.

ПРОЦЕДУРИ И МАКРОСИ

При макроапарата на **Си** използването на макрос и функция **си** приличат външно.

Когато се използва **функция**:

- 1 кодът е на едно място (**печалба на ОП**);
- 2 използването изисква изпълнение на МИ за връзка с подпрограмата и за предаването на фактическите параметри (**загуба на време**).

Когато се използва **макрос**:

- 1 модифицираният код се появява при всяко използване на макроса (**загуба на ОП**);
- 2 използването не изисква допълнителни МИ и може да бъде оптимизиран на място (**бързина**).

**БЛАГОДАРЯ ВИ
ЗА ВНИМАНИЕТО!**

**БЪДЕТЕ С МЕН И В
ПОСЛЕДНАТА ЛЕКЦИЯ,
КОЯТО ЩЕ НИ ОТВЕДЕ
В НЕВЕРОЯТНИЯ СВЯТ НА
УСЛОВНАТА
ТРАНСЛАЦИЯ**